

Αναφορά Διδαγμάτων

WP2_D2.5_Υλοποίηση των δραστηριοτήτων A2.1, A2.2, A2.3 και A2.4 στην Ελλάδα,
Ιταλία, Βέλγιο και Γερμανία

Εταίροι του έργου

KMOP | www.kmop.gr

PAYOKE | www.payoke.be

APG23 | www.apg23.org

DIFFERENZA DONNA ASSOCIAZIONE | www.differenzadonna.org

SOLWODI | www.solwodi.de

Συγγραφείς

Silvia Lamonaca, PAYOKE, Belgium

Robbert Leysen, PAYOKE, Belgium

Μαρία Έλλη Δουφεξή Καπλάνη, ΚΜΟΠ, Ελλάδα

Νατάσα Αλεξοπούλου, ΚΜΟΠ, Ελλάδα

Irene Ciambezi, APG23, Italy

Elisa Paradisi, APG23, Italy

Giulia Fioravanti, Differenza Donna, Italy

Antonella Ferrantini, Differenza Donna, Italy

Hasmik Manukyan, SOLWODI, Germany

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	3
2. Δραστηριότητες	3
2.1 Κατάρτιση παρόχων υγειονομικής περίθαλψης	3
2.2 Διεθνική Ανταλλαγή	3
2.3 Εργαστήρια Ενδιαφερομένων	4
2.4 Συνεδρίες Ενημέρωσης.....	4
3. Αναφορά Διδαγμάτων ανά εταίρο-χώρα	5
3.1 Βέλγιο (εταίρος έργου: PAYOKE)	5
3.1.1 Ανάπτυξη του εγχειριδίου εκπαίδευσης (WP2.1.2)	5
3.1.2 Ενίσχυση ικανοτήτων επαγγελματιών στον τομέα της υγείας (WP2.1)	5
3.1.3 Υλοποίηση των εκπαιδεύσεων (WP2.1.3).....	5
3.2 Ιταλία (εταίροι έργου: APG23, DD)	7
3.2.1 Ενίσχυση ικανοτήτων επαγγελματιών στον τομέα της υγείας (WP2.1)	7
3.2.2 Διεθνική ανταλλαγή γνώσεων/τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών (WP2.2) 10	
3.2.3 Εργαστήρια Ενδιαφερομένων (D2.3)	12
3.3 Γερμανία (εταίρος έργου: SOLWODI)	19
3.3.1 Ενίσχυση ικανοτήτων επαγγελματιών στον τομέα της υγείας (WP2.1) ...	19
3.3.2 Διεθνική ανταλλαγή γνώσεων/τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών (WP2.2) 19	
3.3.3 Συνεδρίες Ενημέρωσης με ενδιαφερόμενα μέρη (WP2.4)	20
3.4 Ελλάδα (εταίρος έργου: ΚΜΟΠ).....	20
3.4.1 Σχεδιασμός του εκπαιδευτικού υλικού και δημιουργία του πρώτου σχεδίου του εκπαιδευτικού εγχειριδίου (WP2.1.2)	20
3.4.2 Υλοποίηση των εκπαιδεύσεων (WP2.1.3).....	21
3.4.3 Δημιουργία του εργαλείου ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning)(WP2.1.5)23	
3.4.4 Εργαστήρια Ενδιαφερομένων (WP2.3)	23

1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση διδαγμάτων αποτυπώνει τις ιδέες, τις εμπειρίες και τις γνώσεις που αντλήθηκαν από το έργο AMELIE. Χρησιμεύει ως πηγή για οργανισμούς και άτομα που επιθυμούν να κατανοήσουν τις επιτυχίες, τις προκλήσεις και τις βέλτιστες πρακτικές που σχετίζονται με την ανάπτυξη ικανοτήτων των παρόχων υπηρεσιών πρώτης γραμμής και τις πρωτοβουλίες διυπηρεσιακής συνεργασίας για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων.

Το έργο AMELIE, το οποίο χρηματοδοτείται από την ΕΕ, στοχεύει στη βελτίωση των συστημάτων αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων στο Βέλγιο, τη Γερμανία, την Ελλάδα και την Ιταλία, αυξάνοντας την ικανότητα των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών πρώτης γραμμής να εντοπίζουν, να παραπέμπουν με ασφάλεια και να παρέχουν υποστήριξη στα θύματα εμπορίας με ευαισθησία ως προς το φύλο και το τραύμα.

Συγκεκριμένα δομικά στοιχεία του έργου εστίασαν στην εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας και τις πρωτοβουλίες σχετικών ενδιαφερομένων για την ενίσχυση της διυπηρεσιακής συνεργασίας.

2. Δραστηριότητες

2.1 Κατάρτιση παρόχων υγειονομικής περίθαλψης

Αυτό το πακέτο δραστηριοτήτων είχε στόχο την ενίσχυση των ικανοτήτων των επαγγελματιών υγειονομικής περίθαλψης να εντοπίζουν και να περιθάλπουν θύματα εμπορίας ανθρώπων. Οι εταίροι του έργου ανέπτυξαν ένα εγχειρίδιο εκπαίδευσης, το οποίο εφάρμοσαν πιλοτικά σε εργαστήρια και εκπαιδευτικές δράσεις, με τη συμμετοχή 600 επαγγελματιών υγείας στα πέντε συμμετέχοντα κράτη μέλη της ΕΕ. Επιπλέον, δημιούργησαν ένα εργαλείο ασύγχρονης εκπαίδευσης για τη μεγιστοποίηση της απήχησης.

2.2 Διεθνική Ανταλλαγή

Στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι η συζήτηση και η ανταλλαγή εμπειριών και/ή καλών πρακτικών, ο εντοπισμός κοινών προκλήσεων και τομέων συνεργασίας που σχετίζονται με την κατάρτιση των επαγγελματιών υγείας (υπεύθυνοι εταίροι του έργου: SOLWODI και APG23).

Στο πλαίσιο του έργου, οργανώθηκαν δύο διακρατικές συναντήσεις με ειδικούς σε θέματα αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων και υποστήριξης θυμάτων για να συζητήσουν και να ανταλλάξουν εμπειρίες και καλές πρακτικές, αναγνωρίζοντας κοινές προκλήσεις και τομείς συνεργασίας, εστιάζοντας στην ανάπτυξη ικανοτήτων στον τομέα της υγείας..

2.3 Εργαστήρια Ενδιαφερομένων

Στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι η ενίσχυση των μοντέλων συνεργασίας, των πρωτοκόλλων και των μηχανισμών παραπομπής μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών για τη βελτίωση της διυπηρεσιακής συνεργασίας (υπεύθυνοι εταίροι του έργου: APG23, DD, KMOP).

Στην Ελλάδα και την Ιταλία πραγματοποιήθηκαν τρία πολυμερή εργαστήρια για την ενίσχυση της διυπηρεσιακής συνεργασίας στο πλαίσιο των Τοπικών ή Εθνικών Μηχανισμών Αναφοράς. Οι εκδηλώσεις απευθύνονταν σε ένα εύρος φορέων, συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων Υπουργείων και κυβερνητικών υπηρεσιών, ΜΚΟ, κοινωνικών υπηρεσιών, δήμων, τοπικών αρχών, υπηρεσιών επιβολής του νόμου, υπηρεσιών πληροφοριών, δικηγόρων, δικαστών, εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα, της επιθεώρησης εργασίας και του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης.

2.4 Συνεδρίες Ενημέρωσης

Στόχος αυτής της δραστηριότητας είναι η ενίσχυση της δικτύωσης μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα θέματα που αντιμετωπίζονται από το έργο, η ανταλλαγή επίκαιρων πληροφοριών από το πεδίο και τα αποτελέσματα του έργου (υπεύθυνοι εταίροι: Payoke, Solwodi).

Στο Βέλγιο και τη Γερμανία πραγματοποιήθηκαν συνεδρίες ενημέρωσης με ενδιαφερόμενα άτομα από το πεδίο αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων, ιδιαίτερα όσων εμπλέκονται περισσότερο στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης. Οι δράσεις αυτές είχαν στόχο τη δημιουργία συνεργειών και τη μεγιστοποίηση της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα επιτεύγματα και τα εμπόδια που συναντήθηκαν κατά την υλοποίηση του έργου AMELIE. Στοχεύει να αναδείξει τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τις εμπειρίες των εταίρων του έργου, προβάλλοντας τις βέλτιστες πρακτικές και τις ιστορίες επιτυχίας. Η έκθεση αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της αναπαραγωγής και της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών, εντοπίζοντας αποτελεσματικές στρατηγικές.

3. Αναφορά Διδαγμάτων ανά εταίρο-χώρα

3.1 Βέλγιο (εταίρος έργου: PAYOKE)

3.1.1 Ανάπτυξη του εγχειριδίου εκπαίδευσης (WP2.1.2)

Το προσχέδιο του εγχειριδίου αξιολογήθηκε από ιατρικούς εμπειρογνώμονες. Από άποψη περιεχομένου, η συμβολή τους δεν οδήγησε σε σημαντικές τροποποιήσεις. Ωστόσο, συνέβαλαν στην καλύτερη κατανόηση του βέλτιστου τρόπου παρουσίασης των πληροφοριών στο ακροατήριό μας και του τι θα περίμεναν οι επαγγελματίες υγείας από την εκπαίδευση, για παράδειγμα, περιλήψεις, ενημερωτικά δελτία, φυλλάδια κ.λπ..

3.1.2 Ενίσχυση ικανοτήτων επαγγελματιών στον τομέα της υγείας (WP2.1)

Η εκπαίδευση των επαγγελματιών υγειονομικής περίθαλψης αποτελεί μία από τις προτεραιότητες του ομοσπονδιακού σχεδίου δράσης για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων 2021-2025. Συνεπώς, η εκπαίδευση AMELIE συνέβαλε σε αυτόν τον στόχο, και επέτρεψε στην Payoke να συγκεντρώσει την υποστήριξη των αρμόδιων κυβερνητικών φορέων. Η κυβερνητική υποστήριξη αύξησε την αξιοπιστία μας, δημιουργώντας ευκαιρίες για τη δημιουργία συμφωνιών ανάμεσα σε επαγγελματίες και οργανισμούς στον ιατρικό τομέα.

3.1.3 Υλοποίηση των εκπαιδεύσεων (WP2.1.3)

Η Payoke πραγματοποίησε δύο πιλοτικές εκπαιδεύσεις στις οποίες συμμετείχαν περίπου 30 άτομα. Παρείχε μία εκπαίδευση στο προσωπικό ενός τμήματος επειγόντων περιστατικών ενός τοπικού νοσοκομείου, και μία στο Κέντρο Σεξουαλικών Επιθέσεων της Αμβέρσας (SAC). Πριν από τις εκπαιδεύσεις, ο/η εκπαιδευτής/ρια διεξήγαγε μία ανάλυση αναγκών για να εντοπίσει τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις των συμμετεχόντων ατόμων για την εμπορία ανθρώπων και τους τρόπους κάλυψης ενδεχόμενων κενών. Ως αποτέλεσμα, είχαμε τη δυνατότητα να προσαρμόσουμε την εκπαίδευση στις ανάγκες της ομάδας.

Στην πιλοτική εκπαίδευση στο τμήμα επειγόντων περιστατικών, ακολουθήσαμε μια πιο πρακτική προσέγγιση, αξιοποιώντας μελέτες περίπτωσης από το πεδίο. Αυτό έδωσε τη δυνατότητα στους/στις επαγγελματίες να αναστοχαστούν πάνω στη θεωρία μέσα από προσομοιώσεις. Στο Κέντρο Σεξουαλικών Επιθέσεων χρησιμοποιήσαμε μια πιο θεωρητική προσέγγιση, καθώς το κέντρο περίθαλψης θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης έχει ήδη μια στιβαρή και λεπτομερή διαδικασία για την παροχή φροντίδας με ευαισθησία στο τραύμα, την κουλτούρα και το φύλο.

Περιορισμοί και σημεία για μελλοντική βελτίωση

- Πάνω από 200 επαγγελματίες προσκλήθηκαν στην εκπαίδευση στο τμήμα επειγόντων περιστατικών. Παρά το γεγονός ότι επικοινωνήθηκε ρητά ότι η εκπαίδευση θα πρέπει να λάβει χώρα με φυσική παρουσία, οι διοργανωτές ζήτησαν να πραγματοποιηθεί σε υβριδική μορφή την τελευταία στιγμή, οδηγώντας σε μικρή δια ζώσης συμμετοχή και την πλειονότητα των επαγγελματιών να παρακολουθεί διαδικτυακά. Ακόμη, η συμμετοχή των ατόμων έγινε εκτός των ωρών εργασίας τους και δεν ήταν υποχρεωτική, γεγονός που επίσης συνέβαλε στη μειωμένη προσέλευση.

Για μελλοντικές εκπαιδεύσεις σε αυτό το πλαίσιο, είναι καλύτερο να καταλήγουμε στη μορφή εκ των προτέρων, με βάση το κοινό-στόχο και τις προτιμήσεις του. Η παροχή πιστωτικών μονάδων για την κατάρτιση σχετικά με την εμπορία ανθρώπων ή η υποχρεωτική παρακολούθηση για τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης θα μπορούσε να οδηγήσει σε υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής.

- Στο τέλος κάθε εκπαίδευσης τα συμμετέχοντα άτομα ζήτησαν εργαλεία ή πληροφορίες που θα μπορούσαν να μοιραστούν με τους/τις συναδέλφους τους. Επειδή δεν έχει δημιουργηθεί υλικό σχετικό με την εθνική εκστρατεία, δεν είχαμε τη δυνατότητα να παράσχουμε στους/στις επαγγελματίες ενημερωτικά φυλλάδια. Είναι προτιμότερο να προετοιμάζουμε αυτό το υλικό πριν από τη διοργάνωση των εκπαιδεύσεων και να εξετάζουμε τη δημιουργία ενός ενημερωτικού πακέτου που θα διανείμουμε στα συμμετέχοντα άτομα μετά τις εκδηλώσεις.
- Ο φόρτος εργασίας των επαγγελματιών υγείας είναι μεγάλος και ο χρόνος τους περιορισμένος. Μετά την πιλοτική εκπαίδευση στο τμήμα επειγόντων περιστατικών, εντοπίσαμε ότι ένα πιθανό θύμα εμπορίας ανθρώπων προσήλθε στις σχετικές υπηρεσίες του νοσοκομείου, αλλά δεν αναγνωρίστηκε. Το γεγονός καταδεικνύει ότι παρά την εκπαίδευση, το προσωπικό δεν μπόρεσε να εφαρμόσει τις νέες δεξιότητες και οι γνώσεις αφομοιώθηκαν από μια μικρή ομάδα.

Κατά την κατάρτιση των επαγγελματιών υγείας είναι προτιμότερο να αναπτύσσεται μια μακροπρόθεσμη στρατηγική κατάρτισης με την ομάδα διαχείρισης της υγειονομικής μονάδας. Ιδανικά, θα πρέπει να οριστούν άτομα αναφοράς τα οποία θα λαμβάνουν τακτική κατάρτιση. Τα άτομα αυτά μπορούν να υποστηριχθούν από την οργάνωση για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων στην ανάπτυξη

διαδικασιών και κατευθυντήριων γραμμών για το προσωπικό. Αυτό θα εξασφαλίσει τη διατήρηση της μάθησης.

Νέοι στόχοι που τέθηκαν και επιτεύχθηκαν μέχρι το τέλος του έργου

Ο οργανισμός υπέβαλλε αίτηση πιστοποίησης της διαδικτυακής πλατφόρμας μάθησης του AMELIE στο Βέλγιο.

3.2 Ιταλία (εταίροι έργου: APG23, DD)

3.2.1 Ενίσχυση ικανοτήτων επαγγελματιών στον τομέα της υγείας (WP2.1)

Από τον Δεκέμβριο του 2022 έως τον Απρίλιο του 2023, πραγματοποιήθηκαν έξι δράσεις για εργαζόμενους/ες σε κέντρα σεξουαλικής βίας, επαγγελματίες ψυχικής υγείας, ειδικούς, τεχνικούς, επαγγελματίες ψυχικής υγείας, νοσηλεύτριες/ριες, γενικούς/ές ιατρούς, υπηρεσίες χαμηλών ορίων, κοινωνικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, κοινωνικούς/ές λειτουργούς από την **APG23**. Κάθε εκπαίδευση διήρκησε περίπου έξι ώρες, και σε δύο πόλεις πραγματοποιήθηκε σε δύο ημέρες ακολουθώντας μια υβριδική μορφή (διαδικτυακά και διαζώσης). Συμμετείχαν 177 επαγγελματίες σε πέντε Περιοχές (Piedmont, Lombardia, Emilia-Romagna, Marche και Puglia). Πάνω από το 70% ήταν επαγγελματίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Εξασφαλίστηκαν πιστωτικές μονάδες κατάρτισης για τους/τις κοινωνικούς/ές λειτουργούς και τους/τις φοιτητές/τριες νοσηλευτικής.

Από τον Οκτώβριο έως τον Νοέμβριο του 2022, η **DD** οργάνωσε τέσσερα σεμινάρια κατάρτισης για επαγγελματίες υγειονομικής περίθαλψης, κοινωνικούς/ές λειτουργούς, και υπαλλήλους επιβολής του νόμου. Κάθε εκπαίδευση είχε κατά μέσο όρο διάρκεια έξι ώρες. Στα σεμινάρια συμμετείχαν 86 επαγγελματίες από την περιοχή του Lazio.

Ο στόχος επιτεύχθηκε μέσα από:

- την επαφή με υπηρεσίες υγείας, ΜΚΟ που εργάζονται με μετανάστες/ριες, υπαλλήλους επιβολής του νόμου και κοινωνικές υπηρεσίες στις πόλεις όπου υλοποιήθηκαν σεμινάρια για την εμπορία ανθρώπων
- το αίτημα υποστήριξης των φορέων για την μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και ορατότητα των θεματικών που αναλύθηκαν

- την ανάλυση των αναγκών τους μέσω της ανατροφοδότησης, των προτάσεων των συμμετεχόντων ατόμων και περιπτώσεων μεταναστών/ριών που είχαν βιώσει ή βρίσκονταν σε κίνδυνο να βιώσουν εμπορία ανθρώπων
- τον σχεδιασμό των θεμάτων ενδιαφέροντος από την ομάδα εκπαιδευτών/ριών, τις μελέτες περίπτωσης και τις προσομοιώσεις σχετικά με το στόχο της εν λόγω περιοχής, και το διδακτικό υλικό (διαφάνειες και βίντεο) που ήταν χρήσιμο για την εν λόγω περιοχή, επίσης σε συνέργεια με
- την εμπλοκή στην ομάδα άλλων επαγγελματιών υγείας στην περιοχή και άλλων υπηρεσιών αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων που υλοποιούν περιφερειακά έργα της Εθνικής Γραμμής για την Αντιμετώπιση της Εμπορίας Ανθρώπων, η οποία είναι υπεύθυνη για τον Εθνικό Μηχανισμό Αναφοράς της Ιταλίας
- την εμπλοκή των πανεπιστημίων, ειδικά του εκπαιδευτικού προσωπικού των Σχολών Νοσηλευτικής, καθώς οι νοσηλεύτριες/ριες είναι κεντρικά πρόσωπα στη διαδικασία της πρώτης επαφής και του έγκαιρου εντοπισμού μιας κατάστασης εμπορίας ανθρώπων
- την προετοιμασία της επικοινωνίας σε συνεργασία με το αρμόδιο γραφείο τύπου των υγειονομικών και κοινωνικών υπηρεσιών, όπου ήταν δυνατόν
- τη διάχυση των πληροφοριών για τα σεμινάρια με στοχευμένο τρόπο
- τη διαμόρφωση των σεμιναρίων σε υβριδική μορφή όπου ήταν απαραίτητο
- στο τέλος των μαθημάτων, εκτός από το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, δόθηκε στα συμμετέχοντα άτομα εκπαιδευτικό υλικό και τεστ αυτοαξιολόγησης για την επαλήθευση των πληροφοριών που διδάχθηκαν
- μετά από κάθε μάθημα αναλύθηκαν τα σχόλια και η ανατροφοδότηση των εκπαιδευόμενων ατόμων
- όλα τα συμμετέχοντα άτομα και οι υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες που ενεπλάκησαν έλαβαν έναν αριθμό επικοινωνίας και διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για αιτήματα βοήθειας και συμβουλών. Τους ζητήθηκε επίσης να συνεργαστούν για τη διάδοση του υλικού κατάρτισης και ηλεκτρονικής μάθησης που θα δημοσιευτεί τους επόμενους μήνες.

Με βάση τα σχόλια που συγκεντρώθηκαν μέσω των ερωτηματολογίων αξιολόγησης που απευθύνονταν στους/στις εκπαιδευτές/ριες, προέκυψε ότι οι ενότητες και οι προσομοιώσεις σχετικά με τον τρόπο επικοινωνίας με ένα πιθανό θύμα και την παραπομπή του/της σε εξειδικευμένες υπηρεσίες, παρέχοντας φροντίδα με ευαισθησία ως προς το φύλο

και πολιτισμική επάρκεια, ήταν σημαντικές για τα εκπαιδευόμενα άτομα. Η κατανόηση των αναγκών της περιοχής ήταν θεμελιώδης για την εξατομίκευση των μαθημάτων. Επιπλέον, οι ομιλίες ειδικών στον υγειονομικό και κοινωνικό τομέα και, όπου ήταν δυνατόν, άλλων ΜΚΟ που εργάζονται για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων, κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και των ομάδων για τις μελέτες περίπτωσης, ήταν πολύ χρήσιμες για την ομάδα των εκπαιδευτών/ριών και ενίσχυσαν τα δίκτυα της APG23 και της DD στις εν λόγω περιοχές.

Η ανατροφοδότηση των συμμετεχόντων ατόμων έδειξε ότι το περιεχόμενο ήταν ενδιαφέρον και ότι οι εκπαιδευτές/ριες το αντιμετώπισαν με επάρκεια, σαφήνεια και αποτελεσματικότητα, ενώ η οπτική γωνία του θύματος σύμφωνα με μια διαπολιτισμική προσέγγιση του φαινομένου ήταν επίσης κεντρική. Η διαδραστική μέθοδος, η στρατηγική χρήση ιστοριών, μελετών περίπτωσης και προσομοιώσεων που βασίζονται στη μακρόχρονη εμπειρία της APG23 και της DD στο πεδίο εκτιμήθηκαν ιδιαίτερα. Η κατανόηση των

Σημεία για μελλοντική βελτίωση

Θα ήταν ενδιαφέρον να χαρτογραφηθεί η εκάστοτε περιοχή μέσα από συνεντεύξεις με τα άτομα που εργάζονται στον τομέα της υγείας μιας συγκεκριμένης πόλης, ώστε να ευνοηθεί ο εντοπισμός των κύριων εθνοτικών κοινοτήτων και η σχέση τους με τις δημόσιες υπηρεσίες υγείας.

Παράλληλα, η διεπιστημονική ομάδα εκπαιδευτών/ριών κλήθηκε να διασφαλίσει την κατάρτιση για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων με δομημένο τρόπο, ετησίως, και σε άλλες επαγγελματικές κατηγορίες (για παράδειγμα, προσωπικό ασθενοφόρων, προσωπικό γυναικολογικών τμημάτων, παιδιατρικών υπηρεσιών) και λαμβάνοντας υπόψη την υψηλή κινητικότητα των επαγγελματιών τόσο στον τομέα της υγείας όσο και στον κοινωνικό τομέα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, στο τέλος της κατάρτισης, οι επαγγελματίες υγείας ζήτησαν να γίνουν εθελοντές/ριες της οργάνωσης.

Είναι σημαντικό να εφαρμόσουμε τη διαπολιτισμική προσέγγιση και να εμβαθύνουμε στα χαρακτηριστικά των εθνοτήτων που επικρατούν σε αυτή την περιοχή με μια διαθεματική προοπτική, που είναι θεμελιώδης για μια οργάνωση που θέτει το άτομο στο επίκεντρο της ολοκληρωμένης ανάληψης ευθύνης. Ο παράγοντας αυτός έχει επίσης συμπεριληφθεί στο

νέο Εθνικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Εμπορίας Ανθρώπων και της Σοβαρής Εκμετάλλευσης 2022-2024.

Περιορισμοί και σημεία για μελλοντική βελτίωση

Παρόλο που πραγματοποιήθηκαν 6 εκπαιδευτικά προγράμματα (αριθμός που υπερέβη τον προβλεπόμενο από το έργο αριθμό των 4 προγραμμάτων) και η προετοιμασία της επικοινωνίας υλοποιήθηκε από κοινού με το αρμόδιο γραφείο τύπου των υπηρεσιών υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών, όπου αυτό ήταν δυνατό, το κύριο εμπόδιο ήταν η ασυνεχής συμμετοχή του προσωπικού υγείας και η εμβάθυνση σε σημαντικά άγνωστα θέματα. Λόγω της μεγάλης εναλλαγής των επαγγελματιών υγείας και της έλλειψης επαρκών ανθρωπίνων πόρων μετά τον Covid-19 δεν ήταν δυνατόν να παρασχεθεί συνολική εκπαίδευση άνω των 6 ωρών. Η ανατροφοδότηση από τα συμμετέχοντα άτομα δείχνει ότι μια ημέρα κατάρτισης δεν επαρκεί και όλα τα άτομα που παρακολούθησαν τα προγράμματα ζήτησαν να λάβουν περαιτέρω κατάρτιση, ιδίως σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τις ευαλωτότητες των θυμάτων στην τρέχουσα μεταναστευτική κατάσταση στην Ιταλία.

Είναι απαραίτητο να προσφέρεται ετήσια συνεχιζόμενη εκπαίδευση, σε συμφωνία με τις ΜΚΟ των περιφερειακών προγραμμάτων για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων και να μην περιοριζόμαστε σε μία μονοήμερη εκπαίδευση. Επιπλέον, είναι χρήσιμο να δημιουργηθούν τακτικοί διάλογοι επικοινωνίας, όπως συναντήσεις, ενημερώσεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή ειδικές πλατφόρμες, ώστε να διευκολύνεται η έγκαιρη και ακριβής ανταλλαγή πληροφοριών. Μια άλλη σημαντική πτυχή βελτίωσης είναι η ενθάρρυνση της ανοικτής και διαφανούς επικοινωνίας μεταξύ των επαγγελματιών του τομέα της υγείας και των γενικών διευθυντών τους, τονίζοντας τη σημασία των σαφών πρωτοκόλλων και κατευθυντήριων γραμμών που διαχέονται σε όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

3.2.2 Διεθνική ανταλλαγή γνώσεων/τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών (WP2.2)

Η Διεθνική Ανταλλαγή αποτέλεσε μια αποτελεσματική ευκαιρία διαλόγου και ανταλλαγής εμπειριών και/ή καλών πρακτικών. Με βάση την αξιολόγηση της ανατροφοδότησης της πρώτης Διακρατικής Ανταλλαγής, η οποία ανέδειξε τα παραδείγματα περιπτώσεων των εταίρων και την εμπειρία του δικτύου HEAL ως δυνατά σημεία της συνάντησης, πραγματοποιήθηκε μια δεύτερη Διακρατική Ανταλλαγή στις 9 Μαΐου στη Ρώμη, με σκοπό τον εντοπισμό κοινών προκλήσεων και σημείων για την καλύτερη λειτουργία του τομέα της υγείας και για τη διαμόρφωση μιας κοινής εικόνας των Εθνικών Μηχανισμών Αναφοράς στην Ευρώπη.

Ο στόχος επετεύχθη ακολουθώντας κάποιες επιτυχημένες δράσεις:

- πραγματοποιήθηκε επικοινωνία με έναν διεθνή οργανισμό υγείας (που συνδέεται με τον ΠΟΥ και μέρους του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα - UNODC) για την κατανόηση του τρόπου αντιμετώπισης των συνεπειών της εμπορίας ανθρώπων, ειδικά όταν τα θύματα εξαναγκάζονται στην κατάχρηση ουσιών, μία μέθοδο που χρησιμοποιούνταν αρκετά συχνά κατά τη διάρκεια των περιορισμών της πανδημίας·
- εξασφαλίστηκε η εμπλοκή ενός θύματος που συμμετείχε άμεσα σε μια ομάδα αναζήτησης και υποστήριξης θυμάτων, μαζί με ορισμένους από τους εμπειρογνώμονες του οργανισμού, γεγονός που προώθησε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του θέματος της υγείας και της επανένταξης των θυμάτων, μέσω μιας αποτελεσματικής ανθρωποκεντρικής προσέγγισης·
- οι καλές πρακτικές τριών διαφορετικών ΜΚΟ με δράση σε διεθνές επίπεδο και ευρωπαϊκή και εθνική συνεργασία (Thalita kum international, Save the children Italia) κατέστησαν δυνατόν να κατανοήσουν καλύτερα τα συμμετέχοντα άτομα τη σημασία της εμπορίας ανθρώπων ως ένα διεθνές φαινόμενο, το οποίο απαιτεί τη σταθερή συνεργασία εντός ενός κράτους αλλά και μεταξύ κρατών ώστε να μειωθεί η ικανότητα της εμπορίας και επανεμπορίας ανθρώπων από τα εγκληματικά δίκτυα·
- ακόμη, οι καλές πρακτικές που παρουσιάστηκαν από τους εταίρους για τους μηχανισμούς αναφοράς και την πρόνοια των θυμάτων ήταν αποτελεσματικές για τη διεθνική ανταλλαγή·
- πραγματοποιήθηκε επικοινωνία με μια εθνική αρχή (Γενικός Γραμματέας του Τμήματος Ίσων Ευκαιριών - Προεδρία του Συμβουλίου Υπουργών) για την κατανόηση του τρόπου αντιμετώπισης των συνεπειών της εμπορίας σε εθνικό επίπεδο, ειδικά στην Ιταλία, μια χώρα ιδιαίτερα εκτεθειμένη στο φαινόμενο ως χώρα διέλευσης, προορισμού και επιστροφής από τη βόρεια Ευρώπη·
- διαμοιράστηκε το υλικό που χρησιμοποιήσαν οι ομιλητές/ριες (παρουσιάσεις, βίντεο, ενημερωτικά φυλλάδια) και υλικό για τις σημαντικές πρωτοβουλίες του έργου AMELIE που επέτρεψε τη διάχυση των αποτελεσμάτων, τα παραχθέντα έγγραφα και, κυρίως, την καμπάνια ευαισθητοποίησης που απευθύνεται στο ευρύ κοινό. Αυτό διευκόλυνε, επίσης, σε άλλα πλαίσια του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα την εμφάνιση στις επιπτώσεις της πανδημίας Covid-19 σε αυτό το πεδίο.

Η ανατροφοδότηση των συμμετεχόντων ατόμων κατέδειξε ότι η εκμάθηση των εμπειριών των οργανισμών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που ασχολούνται με τα θύματα σε διαφορετικές διαστάσεις εμπλούτισε την ικανότητα των εταίρων και των συμμετεχόντων ατόμων να εντοπίζουν νέες στρατηγικές σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο και να κάνουν νέες επαφές χρήσιμες για την διυπηρεσιακή υποστήριξη των θυμάτων. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τις ΜΚΟ που ασχολούνται με θύματα που μετακινούνται από τη βόρεια στη νότια Ευρώπη και αντίστροφα.

Επίσης, η εστίαση στην υγεία των θυμάτων για τις εμπλεκόμενες αρχές σε διεθνές (UNODC) και εθνικό επίπεδο (Τμήμα Ίσων Ευκαιριών - Προεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου) επιτρέπει στις αρχές που είναι υπεύθυνες για το συντονισμό και την παρακολούθηση των δράσεων για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία των θυμάτων να κατανοήσουν τα τρέχοντα κενά και τις στρατηγικές που χρησιμοποιούνται μέσω του έργου AMELIE και άλλων καλών πρακτικών. Δύο τομείς εστίασης που προέκυψαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον ήταν η υποστήριξη των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων που είναι επίσης μητέρες και έχουν πολύ μικρά παιδιά, που κινδυνεύουν από απειλές και βία, και η φροντίδα ψυχικής υγείας με μία διαπολιτισμική προοπτική. Οι παραδόσεις και οι εμπειρίες στη χώρα καταγωγής, που μερικές φορές βιώνονται τραυματικά στην οικογένεια καταγωγής ατόμων που ανήκουν σε εθνοτικές και θρησκευτικές κοινότητες και επηρεάζουν την ευημερία των θυμάτων στην Ευρώπη αποτελούν βασικά στοιχεία στα προγράμματα αποκατάστασης και επανένταξης των θυμάτων.

3.2.3 Εργαστήρια Ενδιαφερομένων (D2.3)

Το εργαστήριο πραγματοποιήθηκε τον Μάιο στη Ρώμη από την **APG23** με σκοπό τη συμμετοχή φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που εμπλέκονται σε εθνικό επίπεδο με έδρα τη Ρώμη για τη συζήτηση ορισμένων καλών πρακτικών στις υπηρεσίες υγείας. Πραγματοποιήθηκε σε διάστημα τριών ημερών, είχε διάρκεια 12 ώρες συνολικά, και ακολούθησε υβριδική μορφή. Η κύρια θεματική ήταν η θέση ευαλωτότητας των θυμάτων ΕΑ στον ΕΜΑ και η υγειονομική περίθαλψη των θυμάτων. Οι εμπλεκόμενοι/ες επαγγελματίες εργάζονταν στην πλειονότητά τους στα περιφερειακά προγράμματα του ιταλικού συστήματος αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων. Δικηγόροι, Λειτουργοί και Διαχειριστές/ριες Υποθέσεων για την Αντιμετώπιση της Εμπορίας Ανθρώπων, Διαπολιτισμικοί/ές Διαμεσολαβητές/τριες Υγείας, Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί/ές Λειτουργοί, Στελέχη Υγείας, Διαχειριστές/ριες Εθνικών Φορέων Μεταναστών/ριών, Διαχειριστές/ριες Καταφυγίων, Εθνοψυχοθεραπευτές/τριες, Συντονιστές/ριες υπηρεσιών για την

Αντιμετώπιση της Εμπορίας Ανθρώπων και υπηρεσιών εγγύτητας και συνοδευτικής υγείας, Γυναικολόγοι.

Το εργαστήριο που οργανώθηκε από την DD διήρκεσε τρεις ημέρες με συνεδριάσεις συνολικής διάρκειας 15 ωρών. Στο εργαστήριο συμμετείχαν βασικοί ενδιαφερόμενοι φορείς της περιοχής, συμπεριλαμβανομένων των αρχών επιβολής του νόμου, καθηγητών/ριών ιταλικής γλώσσας για σχολεία αλλοδαπών, κοινωνικών λειτουργών, ψυχολόγων, προσωπικού υγείας (με ιδιαίτερη έμφαση στους/στις επαγγελματίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας), στελεχών υγείας, φορέων καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων και εκπροσώπων τοπικών φορέων.

Το εργαστήριο ακολούθησε μια συνεργατική μέθοδο μάθησης μέσω σύντομων παρουσιάσεων των παρόντων φορέων, μελετών περίπτωσης και συζήτησης στην ολομέλεια, καταιγισμού ιδεών σχετικά με τους στόχους της εμπορίας ανθρώπων και τα σημεία ευαλωτότητας των θυμάτων, καταιγισμού ιδεών σχετικά με τα κενά του συστήματος, ομάδων εργασίας σχετικά με μελλοντικές δράσεις και πιθανά μοντέλα διαδικασιών και τελικής αξιολόγησης.

Ο στόχος της ενίσχυσης των μοντέλων συνεργασίας, των πρωτοκόλλων και των μηχανισμών παραπομπής μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών για τη βελτίωση της διυπηρεσιακής συνεργασίας επιτεύχθηκε μέσω των παρακάτω:

- Διεξήχθησαν **συνεντεύξεις** για την αξιολόγηση αναγκών και δόθηκε ένα ερωτηματολόγιο για την ανάλυση πιθανών κενών. Κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων με διαφορετικούς ενδιαφερομένους και εργαζόμενους/ες πρώτης γραμμής, εντοπίστηκαν ανάγκες σχετικά με την εκπαίδευση των επαγγελματιών για την εμπορία ανθρώπων. Ταυτόχρονα, τα άτομα που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο κατέθεσαν ότι η εκπαίδευση θα πρέπει να εστιάζει στον εντοπισμό των ενδείξεων εμπορίας από τους διαφορετικούς επαγγελματικούς κλάδους. Από την άλλη πλευρά, οι επαγγελματίες συχνά δεν έχουν τις απαραίτητες γνώσεις για τα δικαιώματα των θυμάτων. Συνεπώς, οι επαγγελματίες πρώτης γραμμής θα πρέπει να παραμένουν ενήμεροι/ες για τα δικαιώματα αυτά, ώστε να είναι σε θέση να παράσχουν τις απαραίτητες πληροφορίες στα θύματα. Τα άτομα που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο ανέφεραν, ακόμη, την ανάγκη εκπαιδευμένων στην εμπορία ανθρώπων διερμηνέων και πολιτισμικών διαμεσολαβητών/ριών και μια καλύτερη κατανόηση σχετικά με την επικοινωνία με ευαισθησία ως προς το τραύμα και την αποφυγή της

επαναθυματοποίησης. Επιπρόσθετα, ανέδειξαν την ανάγκη καλύτερης κατανόησης των έμφυλων διαστάσεων της εμπορίας. Τέλος, τα συνεντευξιαζόμενα άτομα ανέφεραν την ανάγκη καλύτερου συντονισμού μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων του EMA, ειδικά στις περιπτώσεις ασυνόδευτων ανηλίκων από άλλες χώρες, ανύπαντρες μητέρες με παιδιά, γυναικών και αντρών που επιστρέφουν στην Ιταλία εξαιτίας του Κανονισμού του Δουβλίνου και γενικότερα θυμάτων με ιδιαίτερες ευαλωτότητες.

- **Πρόσκληση** ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων σε διάφορες Περιφέρειες όπου η APG23 συμμετέχει ενεργά με ομάδες επαγγελματιών που πραγματοποιούν παρεμβάσεις δρόμου (street workers) και υπαλλήλων γραφείου για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης ή/και της εργασιακής εκμετάλλευσης, με καταφύγια για τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, και με προγράμματα πρόληψης στα σχολεία: Piedmont, Calabria, Emilia-Romagna, Veneto.
- **Παρουσιάσεις** των δράσεων κάθε ενδιαφερόμενου φορέα και του τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται, στο πεδίο της εμπορίας ανθρώπων, σε ιδιωτικά ή δημόσια δίκτυα.
- **Καταιγισμός ιδεών και μελέτες περίπτωσης** για την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο λειτουργούν ή δεν λειτουργούν οι εθνικοί μηχανισμοί αναφοράς στις εν λόγω περιοχές, ποιες ευαλωτότητες συναντούν στα θύματα που φροντίζουν.
- Εμβάθυνση ορισμένων **καλών πρακτικών** στον τομέα της υγείας, ενός εθνικού INMP, ενός διαπεριφερειακού Etnopsi και ενός τοπικού οργανισμού υγείας του Ascoli Piceno. Η έμφαση δόθηκε στις διαπολιτισμικές ικανότητες και στην προοπτική του φύλου, όπως προκύπτει από το Εθνικό Σχέδιο Αντιμετώπισης της Εμπορίας Ανθρώπων 2022-2025 του Τμήματος Ίσων Ευκαιριών.
- **Ερωτηματολόγια αξιολόγησης** για την αναγνώριση των δυνατών σημείων του εργαστηρίου και των σημείων προς βελτίωση, καθώς και για τον προσδιορισμό κοινών κατευθυντήριων γραμμών και δράσεων για την ανάπτυξη πολυ-υπηρεσιακών συνεργασιών σε εθνικό επίπεδο και στις περιφέρειες όπου οι ενδιαφερόμενοι φορείς εμπλέκονται περισσότερο.

Ο στόχος της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών για τη βελτίωση των παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων επικεντρώθηκε σε **τρεις κύριες κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου** για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και της σοβαρής εκμετάλλευσης: πρόληψη, προστασία και συνεργασία.

1. **Πρόληψη**: Η οδηγία για την πρόληψη του Εθνικού Σχεδίου αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των αιτιών της εμπορίας ανθρώπων και στην ευαισθητοποίηση του

κοινού. Περιλαμβάνει την υλοποίηση προορατικών μέτρων για την πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων, όπως εκπαιδευτικές εκστρατείες, εμπλοκή της κοινότητας και στοχευμένες παρεμβάσεις. Ενισχύοντας τα μοντέλα και τα πρωτόκολλα συνεργασίας, οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να συνεργαστούν για την ανάπτυξη αποτελεσματικών στρατηγικών πρόληψης, να μοιραστούν πόρους και τεχνογνωσία στην Περιφέρεια όπου συμμετέχουν ενεργά.

- 2. Προστασία:** Η οδηγία για την προστασία του Εθνικού Σχεδίου υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής ολοκληρωμένης υποστήριξης και αρωγής στα θύματα εμπορίας ανθρώπων. Περιλαμβάνει την ενίσχυση των μηχανισμών εντοπισμού των θυμάτων, τη διασφάλιση της ασφάλειας και της ευημερίας τους και την παροχή πρόσβασης στις απαραίτητες υπηρεσίες, όπως στέγη, υγειονομική περίθαλψη, νομική βοήθεια και ψυχοκοινωνική υποστήριξη. Η συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων φορέων είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση μιας συντονισμένης και αποτελεσματικής ανταπόκρισης για την προστασία και την παροχή βοήθειας σε θύματα αυξημένης ευαλωτότητας, όπως άτομα από κοινότητες Ρομά, μητέρες με παιδιά, αγόρια που προορίζονται για εργασιακή εκμετάλλευση ή εξαναγκάζονται σε εγκληματικές δραστηριότητες, φροντιστές/ριες από την Ανατολική Ευρώπη (τους/τις λεγόμενους/ες "badanti", ιδίως από την Ουκρανία που κινδυνεύουν από εκμετάλλευση και πολλαπλές μορφές βίας).
- 3. Συνεργασία:** Η οδηγία για τη συνεργασία επικεντρώνεται στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών και οργανισμών που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, εστιάζοντας στην εθνική και διεθνική συνεργασία. Η αντιμετώπιση της εμπορίας μπορεί να ενισχυθεί με την ενδυνάμωση των μηχανισμών παραπομπής, της ανταλλαγής πληροφοριών και του συντονισμού μεταξύ των ενδιαφερομένων. Η παρουσία ενδιαφερομένων σε κάποια σημαντικά σύνορα (για παράδειγμα: Apg23 στην Ελλάδα, Save the children στην Βεντιμίλια, Usmi Tratta σε διάφορες περιοχές της Ιταλίας και σε εκτεθειμένες χώρες όπως η Ρουμανία και η Νιγηρία) θα προωθήσει τη γνώση για το φαινόμενο και την εξέλιξη των τρόπων στρατολόγησης και εκμετάλλευσης, καθώς και τις πιθανές στρατηγικές παρέμβασης, ιδίως όσον αφορά τις γυναίκες και τα παιδιά, τα οποία εξακολουθούν να αναγνωρίζονται ως τα πλέον θιγόμενα από την εκμετάλλευση στην Ευρώπη.

Σημεία για μελλοντική βελτίωση:

Το εργαστήριο που οργανώθηκαν από την **APG23** επέτρεψε την ενίσχυση των υφιστάμενων συνεργασιών και τη δημιουργία νέων συμπράξεων μεταξύ οργανώσεων που

ασχολούνται με την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων, ανταποκρινόμενο στην ανάγκη για αποτελεσματικότερη φροντίδα των μητέρων και ιδίως των γυναικών που επέστρεψαν λόγω του Κανονισμού του Δουβλίνου. Επιπλέον, πρόκειται να δομηθεί ένα εκπαιδευτικό σεμινάριο σχετικά με την εμπορία ανθρώπων για τις κοινωνικές υπηρεσίες, καθώς η APG23 είναι ένας διαπιστευμένος φορέας συνεχιζόμενης εκπαίδευσης από το Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικών Λειτουργιών. Η ΑΠΓ23 εξετάζει, επίσης, την πιθανότητα διαπίστευσης συνεχιζόμενης εκπαίδευσης σε ψυχολόγους. Στην ιταλική επαρχία της Μοδένα και του Άσκολι Πιτσένο θα δομηθεί ένα μάθημα καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων για νοσηλεύτριες/ριες με τη συμμετοχή των ακαδημαϊκών των πανεπιστημίων, ιδίως των πανεπιστημίων με πτυχίο Νοσηλευτικής.

Η επιτυχής υλοποίηση του εργαστηρίου που οργανώθηκε από την **DD** όχι μόνο ενίσχυσε τα υφιστάμενα δίκτυα συνέργειας στην επικράτεια, αλλά άνοιξε επίσης το δρόμο για τη δημιουργία νέων συνεργασιών με θεσμικούς και μη θεσμικούς φορείς που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Αυτή η συλλογική προσπάθεια διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής και την αποτελεσματικότητα των πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων.

Επιπρόσθετα, ένα σημαντικό αποτέλεσμα του εργαστηρίου ήταν η δημιουργία ενός ισχυρού διαύλου επικοινωνίας με στελέχη της υγειονομικής και κοινωνικής περίθαλψης από δημόσιες υπηρεσίες. Αυτή η βελτιωμένη ανταλλαγή πληροφοριών εξασφαλίζει καλύτερο συντονισμό και μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των πολύπλοκων προκλήσεων που θέτει η εμπορία ανθρώπων, ενισχύοντας έτσι την υποστήριξη και τη συνδρομή που παρέχεται στα θύματα.

Ακόμη, ανταποκρινόμενοι στο ενδιαφέρον που εξέφρασαν οι εμπλεκόμενοι φορείς, αναγνωρίστηκε η ανάγκη για συνεχείς προσπάθειες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Ως αποτέλεσμα, έχουν προγραμματιστεί και δομηθεί μακροπρόθεσμες προγραμματικές συναντήσεις. Ξεκινώντας από τον Σεπτέμβριο του 2023, οι εν λόγω συναντήσεις θα χρησιμεύσουν ως πλατφόρμες συνεχούς συνεργασίας, ανταλλαγής πληροφοριών και στρατηγικού σχεδιασμού, ενισχύοντας περαιτέρω την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων με ενιαίο και αποφασιστικό τρόπο. Η δέσμευση για τη διατήρηση της συνεχούς συνεργασίας αντανακλά τη συλλογική αποφασιστικότητα για την επίτευξη ενός διαχρονικού αντίκτυπου

Περιορισμοί και σημεία για μελλοντική βελτίωση

Ορισμένοι από τους περιορισμούς των εργαστηρίων ενδιαφερομένων ήταν οι εξής:

1. **Έλλειψη επικοινωνίας και χρόνου για τη συμμετοχή επαγγελματιών του τομέα της υγείας** (καθώς βρίσκονται υπό πίεση ως συνέπεια της πανδημίας): τα κενά επικοινωνίας μεταξύ των επαγγελματιών υγείας, των εμπειρογνομόνων για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων και των εθνικών και τοπικών φορέων μπορεί να εμποδίσουν την αποτελεσματική συνεργασία.
2. **Περιορισμένοι πόροι:** Η ανεπάρκεια πόρων, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης και της στελέχωσης, μπορεί να περιορίσει την αποτελεσματικότητα των συλλογικών προσπαθειών. Οι ελλειπείς πόροι μπορεί να οδηγήσουν σε δυσκολίες στην παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών υποστήριξης των θυμάτων.
3. Επιπλέον, η **έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών και πρωτοκόλλων** για τις διαδικασίες παραπομπής μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση των υπηρεσιών για τα θύματα, επίσης επειδή κάθε φορέας εμπλέκεται μόνο σε περιφερειακό επίπεδο. Η έλλειψη τυποποιημένων διαδικασιών και πρωτοκόλλων για τις διαδικασίες παραπομπής μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις ή ανεπαρκείς υπηρεσίες για τα θύματα.

Ορισμένοι από αυτούς τους φορείς δεν συμμετέχουν τακτικά σε εθνικές συναντήσεις για τα θέματα που καλύπτονται και δεν διαθέτουν πληροφορίες σχετικά με την εξέλιξη του φαινομένου και τις δράσεις για την καταπολέμησή του και την προστασία των θυμάτων. Ακόμη, ορισμένοι ενδιαφερόμενοι φορείς στην ίδια περιοχή δεν συμμετέχουν από σε από κοινού ενέργειες επειδή ηγούνται συγκεκριμένων δράσεων, αρκετά τομεακών (άλλοι ασχολούνται μόνο με την έρευνα, άλλοι μόνο με την πρώτη επαφή, άλλοι μόνο με την υποδοχή, και άλλοι μόνο με την υποστήριξη ευάλωτων ομάδων) ή επειδή δεν συμμετέχουν επίσημα στα περιφερειακά δίκτυα για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων που διαχειρίζεται ο δημόσιος τομέας.

Υπό αυτή την έννοια, η APG23, η οποία συμμετέχει σε περιφερειακά, εθνικά και ευρωπαϊκά δίκτυα, διαδραμάτισε συγκοινωνούντα ρόλο μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών που εμπλέκονται σε διάφορα επίπεδα, εθνικά και τοπικά. Το εργαστήριο σχεδιάστηκε ως ένα πρώτο βήμα σε μια στρατηγική συνεργασία για τις τρεις κατευθύνσεις. Η APG23 θα εργαστεί με ορισμένους ενδιαφερόμενους φορείς για τη βελτίωση της πρόληψης σε

γυμνάσια και λύκεια, με άλλους για δράσεις εγγύτητας σε άτυπους χώρους (για την απόκριση σε πιθανά θύματα σεξουαλικής και εργασιακής εκμετάλλευσης), ενώ με άλλους ενδιαφερόμενους φορείς θα ασχοληθεί με την υποδοχή ευάλωτων ομάδων και την πρακτική και ψυχολογική υποστήριξη. Η υγεία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων αποτελεί στην πραγματικότητα εγκάρσια εστίαση στις τρεις προαναφερθείσες οδηγίες.

Νέοι στόχοι που τέθηκαν και επιτεύχθηκαν μέχρι το τέλος του έργου:

- **Χαρτογράφηση των υπηρεσιών εθνοψυχολογίας και εθνοψυχιατρικής:** Ο κύριος νέος στόχος ήταν να βελτιωθεί η ικανότητα της διαπολιτισμικής ψυχικής υγείας για την περίθαλψη θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. Ειδικότερα, ήταν απαραίτητο για τους/τις επαγγελματίες να εμβαθύνουν στην ανάπτυξη εθνοψυχολογικών και εθνοψυχιατρικών οδών στις οποίες η ανασυγκρότηση της μεταναστευτικής ιστορίας των θυμάτων εμπορίας και των δεσμών με τα μέλη της οικογένειας και τους ανθρώπους των κοινοτήτων τους είναι ζωτικής σημασίας όχι μόνο στη χώρα υποδοχής αλλά και στη χώρα καταγωγής, ακόμη και αν απουσιάζουν από την καθημερινή ζωή ή είναι παρόντες/ούσες μόνο μέσω βιντεοκλήσεων. Αυτοί οι σημαντικοί διαπολιτισμικοί παράγοντες θα επιτρέψουν τη δημιουργία ενός χάρτη εθνοψυχολογικών και εθνοψυχιατρικών υπηρεσιών στις περιοχές όπου δραστηριοποιούνται οι υπηρεσίες της APG23 για την αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων.
- **Η οπτική του φύλου στις υπηρεσίες που προσφέρονται στα θύματα:** Ένας νέος στόχος ήταν ένας ανοικτός διάλογος μεταξύ πολλών ενδιαφερομένων μερών σχετικά με την ειδική κατάσταση των τρανς ατόμων, ακόμη και αν δεν αποτελούν συγκεκριμένο στόχο του παρόντος έργου. Η κατάσταση των τρανς ατόμων στις διάφορες περιοχές δεν είναι ορατή και γνωστή. Στην Ιταλία, αναπτύσσεται η ιατρική του φύλου και η κατάλληλη φροντίδα για τα τρανς άτομα στα κέντρα υποδοχής. Ωστόσο, πολλοί/ές επαγγελματίες ΜΚΟ που εργάζονται με μετανάστες/ριες και επαγγελματίες υγείας δεν έχουν συγκεκριμένες δεξιότητες. Το Εθνικό Σχέδιο Αντιμετώπισης της Εμπορίας Ανθρώπων υπογράμμισε τη σημασία της διάστασης του φύλου στις προσφερόμενες υπηρεσίες και ότι η ανταλλαγή μεταξύ των επαγγελματιών απαιτεί ειδική κατάρτιση που βασίζεται στην αρχή της μη-διάκρισης. Μια ειδική ομάδα εργασίας για την πρώτη επαφή και υποδοχή των τρανς ατόμων είναι ένας απροσδόκητος στόχος στον οποίο θα εμπλακεί η APG23 μαζί με άλλες ΜΚΟ και διάφορους/ες επαγγελματίες.

3.3 Γερμανία (εταίρος έργου: SOLWODI)

3.3.1 Ενίσχυση ικανοτήτων επαγγελματιών στον τομέα της υγείας (WP2.1)

- Οι μαθητές/ριες και οι ασκούμενοι/ες έμαθαν για ένα φαινόμενο (εμπορία ανθρώπων) που μπορεί να αντιμετωπίσουν στο εργασιακό τους περιβάλλον.
- Δεδομένου ότι η κατάρτιση ήταν προσαρμοσμένη στον τομέα των επαγγελματιών υγείας, το ενδιαφέρον σχετικά με το θέμα ήταν πολύ μεγάλο.
- Χρησιμοποιήθηκαν διάφορες μέθοδοι για την κατάρτιση των επαγγελματιών υγείας, οι οποίες παρείχαν μια καλή εικόνα του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων και των διαφόρων πτυχών του (π.χ. μελέτη περίπτωσης από την οπτική γωνία ενός θύματος εμπορίας ανθρώπων).

Σημεία για βελτίωση

- Η διαδικασία της πρόσκλησης χρήζει βελτίωσης, δεδομένου ότι πολλοί οργανισμοί υγειονομικής περίθαλψης στους οποίους απευθυνθήκαμε δεν απάντησαν καθόλου. Πρέπει να δοθεί έμφαση στη στρατηγική του τρόπου διασφάλισης ότι οι επαγγελματίες υγείας θα έχουν πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση.
- Κάναμε και τα δύο: διαδικτυακή και ενδοεπιχειρησιακή εκπαίδευση. Μια υβριδική μορφή θα μπορούσε να επιτρέψει σε περισσότερους επαγγελματίες υγείας να συμμετάσχουν στην κατάρτιση.

3.3.2 Διεθνική ανταλλαγή γνώσεων/τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών (WP2.2)

- Πλαίσιο για προβληματισμό σχετικά με τις μεθόδους εργασίας κάθε οργανισμού σε σχέση με άλλες επαγγελματικές οργανώσεις
- Παροχή ερεθισμάτων μέσω διαλέξεων εμπειρογνομόνων και γνωριμίας με τις πρακτικές εργασίας άλλων οργανισμών (επίσης στο πλαίσιο του AMELIE)
- Ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις συνθήκες του πολιτικού πλαισίου σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και τις επιπτώσεις στην εργασία με θύματα εμπορίας ανθρώπων
- Γνωριμία με άλλους οργανισμούς, δικτύωση.

Σημείο για βελτίωση:

- Οι επισκέψεις σε τοπικές οργανώσεις από το πεδίο θα μπορούσαν να είναι ενδιαφέρουσες.

3.3.3 Συνεδρίες Ενημέρωσης με ενδιαφερόμενα μέρη (WP2.4)

- Σύμφωνα με τα συμμετέχοντα άτομα, ο στόχος της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τον εντοπισμό των θυμάτων επιτεύχθηκε, καθώς και αυτός της δικτύωσης μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών και της γνωριμίας με τους μηχανισμούς παραπομπής.
- Τα συμμετέχοντα άτομα αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με τους διαφορετικούς τρόπους λειτουργίας των διαφόρων φορέων και τις διαφορές που υπάρχουν στα διάφορα ομόσπονδα κρατίδια στα κέντρα υποδοχής προσφύγων στη Γερμανία. Επέκριναν τις συνθήκες που επικρατούσαν σε ορισμένα κέντρα υποδοχής.
- Κατά την ανταλλαγή, τα συμμετέχοντα άτομα κατανόησαν πόσο δύσκολο μπορεί να είναι για τα θύματα να αποκαλύψουν την εμπειρία τους όσον αφορά τη βία και ποιος μηχανισμός τα εμποδίζει.
- Μαζί, συλλέξαμε ιδέες για την έγκαιρη πρόληψη στα κέντρα υποδοχής προσφύγων.
- Κάποια συμμετέχοντα άτομα ανέφεραν περιπτώσεις επιτυχούς παραπομπής θυμάτων εμπορίας σε εξειδικευμένες υπηρεσίες συμβουλευτικής.
- Ανταλλαγή ενημερωτικού υλικού π.χ. ταινίες.

Νέοι στόχοι που τέθηκαν και επιτεύχθηκαν μέχρι το τέλος του έργου

Με την υλοποίηση του Πακέτου Εργασίας 2.1 έχουν δημιουργηθεί νέες συνεργασίες.

3.4 Ελλάδα (εταίρος έργου: ΚΜΟΠ)

3.4.1 Σχεδιασμός του εκπαιδευτικού υλικού και δημιουργία του πρώτου σχεδίου του εκπαιδευτικού εγχειριδίου (WP2.1.2)

Οι εταίροι συνεργάστηκαν και συνέβαλαν στην ανάπτυξη του εγχειριδίου, προσθέτοντας την εμπειρία τους σε αυτό το εγχείρημα' αυτό συνέτεινε σε ένα περιεκτικό εγχειρίδιο, το οποίο καλύπτει καίρια ζητήματα που εντοπίστηκαν κατά την βιβλιογραφική ανασκόπηση/ αξιολόγηση αναγκών.

3.4.2 Υλοποίηση των εκπαιδεύσεων (WP2.1.3)

Σε συνεργασία με την Υπηρεσία Υποδοχής και Ταυτοποίησης – που λειτουργεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου -, το ΚΜΟΠ υλοποίησε τρεις διαδικτυακές εκπαιδεύσεις (21, 22 και 25/11/2022), με τη συμμετοχή 160 επαγγελματιών συνολικά, και δύο δια ζώσης εκπαιδεύσεις (08 & 09/12/2022), στις οποίες συμμετείχαν 73 επαγγελματίες.

Η συνολική συμμετοχή ξεπέρασε τον αρχικό στόχο που προβλεπόταν από το έργο, ενώ το ενδιαφέρον ήταν αρκετά υψηλό, με πολλά από τα συμμετέχοντα άτομα να εκφράζουν την ανάγκη τους για τέτοιες εκπαιδευτικές δράσεις.

Εντούτοις, ενδιαφέρον εξέφρασε και το Υπουργείο Υγείας. Έτσι το ΚΜΟΠ οργάνωσε επιπρόσθετες εκπαιδεύσεις που έλαβαν χώρα δια ζώσης (στις 01 & 02/02/2023, με τη συμμετοχή 81 επαγγελματιών) και διαδικτυακά (στις 07 & 10/02/2023, με τη συμμετοχή 176 επαγγελματιών).

Όλες οι δια ζώσης εκπαιδεύσεις πραγματοποιήθηκαν σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, ενώ οι διαδικτυακές υλοποιήθηκαν στην online πλατφόρμα “ZOOM”.

Οι εκπαιδύτριες των παραπάνω δράσεων ήταν: 1) η Μαρία Έλλη Δουφεξή Καπλάνη, κοινωνιολόγος και ερευνήτρια του ΚΜΟΠ και μία εκ των συγγραφέων του εγχειριδίου εκπαίδευσης AMELIE, 2) η Αγγελική Σεραφείμ, δικηγόρος, με πολυετή εμπειρία στην υποστήριξη επιζώντων ατόμων ΕΑ σε ατομικό επίπεδο και σε συνεργασία με τον Εθνικό Μηχανισμό Αναφοράς για την Προστασία Θυμάτων Εμπορίας Ανθρώπων (EMA), 3) η Ειρήνη Βλάχου, δικηγόρος, με εκτενή εμπειρία στο πεδίο αντιμετώπισης της εμπορίας ανθρώπων, ως νομική σύμβουλος σε συνεργασία με τον EMA και ατομικά, και 4) η Ελίζα Ντουντουλάκη, ψυχολόγος, με διδακτορικό στην ψυχιατρική και πολυετή εμπειρία στην υποστήριξη ευάλωτων πληθυσμών συμπεριλαμβανομένης της επιτόπιας υποστήριξης μεταναστών/ριών σε camps σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Οι εκπαιδεύσεις διαμορφώθηκαν με βάση τις θεματικές ενότητες του εγχειριδίου, δηλαδή, τους ορισμούς της εμπορίας ανθρώπων, τον ρόλο των επαγγελματιών υγείας, τις ενδείξεις για τον εντοπισμό των πιθανών θυμάτων, την επικοινωνία με τα πιθανά θύματα, τα δικαιώματα πρόσβασης στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τη λειτουργία του

Εθνικού Μηχανισμού Αναφοράς (EMA). Τα παραπάνω αναλύθηκαν με παρουσιάσεις, ενώ οι εκπαιδύτριες χρησιμοποίησαν βιωματικές δραστηριότητες (ανάλογα με τη μορφή της εκπαίδευσης), παιχνίδια ρόλων και βίντεο. Το αποτέλεσμα ήταν επιτυχές και ικανοποιητικό· σε όλες τις δράσεις προωθήθηκε η συζήτηση βάσει των εμπειριών που μοιράστηκαν τα εκπαιδευόμενα άτομα, και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν.

Τα συμμετέχοντα άτομα αξιολόγησαν τις εκπαιδευτικές δράσεις, σε οργανωτικό επίπεδο, αλλά και αναφορικά με τις εκπαιδύτριες, την ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού και την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την εργασία τους. Ακολούθως παρουσιάζονται κάποια από τα αξιοσημείωτα αποτελέσματα:

Σχετικά με τις εκπαιδύσεις που πραγματοποιήθηκαν τους μήνες **Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2022** σε επαγγελματίες υγείας και διοικητικό προσωπικό της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, από τα 101 συμμετέχοντα άτομα που απάντησαν στην ανώνυμη φόρμα αξιολόγησης (η οποία τους εστάλη μέσω Google Form): 90 συμφώνησαν ότι οι εκπαιδύσεις ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες τους· 96 συμφώνησαν ότι προωθήθηκαν ο διάλογος και η διάδραση· 87 απάντησαν ότι οι θεματικές των εκπαιδύσεων σχετίζονταν με την εργασία/ τη θέση τους· 90 συμφώνησαν ότι το εκπαιδευτικό υλικό ήταν χρήσιμο· 92 απάντησαν ότι οι εκπαιδύτριες είχαν αρκετές γνώσεις και παρουσίασαν το υλικό με έναν οργανωμένο τρόπο· 86 ανέφεραν ότι οι δράσεις ενίσχυσαν τις δεξιότητές τους όσον αφορά την αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών εμπορίας ανθρώπων. Αξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ των δυνατών σημείων των δράσεων, τα εκπαιδευόμενα άτομα ανέφεραν τις μελέτες περίπτωσης και τα παραδείγματα, την εμπειρία και εξειδίκευση των εκπαιδευτριών, τη διάδραση και τη συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων ατόμων, τα παιχνίδια ρόλων, τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που τέθηκαν, και τον βιωματικό χαρακτήρα. Σχετικά με τα σημεία προς βελτίωση, τα ερωτηθέντα άτομα ανέφεραν ότι θα τα ενδιέφερε να μάθουν περισσότερα για το νομικό πλαίσιο, τους φορείς που συμμετέχουν στον EMA, και τη λειτουργία του τελευταίου.

Ακόμη, σχετικά με τις εκπαιδύσεις που πραγματοποιήθηκαν τον **Φεβρουάριο του 2023** με επαγγελματίες υγείας του Υπουργείου Υγείας, από τα 108 συμμετέχοντα άτομα που συμπλήρωσαν το ανώνυμο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης (το οποίο τους προωθήθηκε μέσω Google Form): 104 συμφώνησαν ότι οι εκπαιδύσεις ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες τους· 105 ανέφεραν ότι προωθήθηκαν ο διάλογος και η διάδραση· 102 απάντησαν ότι οι θεματικές των εκπαιδύσεων σχετίζονταν με την εργασία/ τη θέση τους· 104 συμφώνησαν ότι το εκπαιδευτικό υλικό ήταν χρήσιμο· 107 απάντησαν ότι οι εκπαιδύτριες είχαν αρκετές

γνώσεις και παρουσίασαν το υλικό με έναν οργανωμένο τρόπο· 106 ανέφεραν ότι οι δράσεις ενίσχυσαν τις δεξιότητές τους όσον αφορά την αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών εμπορίας ανθρώπων. Μεταξύ των δυνατών σημείων των εκπαιδεύσεων, τα ερωτηθέντα άτομα αναγνώρισαν, μεταξύ άλλων, τις ποικίλες γνώσεις, εμπειρία και ανατροφοδότηση των εκπαιδευτριών, τη διαδραστική και βιωματική προσέγγιση, τις συζητήσεις, και το οπτικοακουστικό υλικό. Ως προς τα σημεία προς βελτίωση, ανέφεραν ότι τέτοιες δράσεις θα έπρεπε να είναι πιο συχνές, να παρέχεται επιπρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό, να έχουν μεγαλύτερη διάρκεια, να εστιάζουν ακόμη περισσότερο στην βιωματική προσέγγιση και να αξιοποιούν περισσότερες μελέτες περίπτωσης.

Συνοψίζοντας, τα εκπαιδευόμενα άτομα αξιολόγησαν θετικά τις δράσεις, καθώς πάνω από το 90% όσων ατόμων απάντησαν στο σχετικό ερωτηματολόγιο, συμφώνησαν ότι οι εκπαιδεύσεις ήταν καλά οργανωμένες, σχετικές και χρήσιμες για την εργασία τους, και ότι μετά τις δράσεις αυτές νιώθουν καλύτερα προετοιμασμένοι/ες να αντιμετωπίσουν ένα πιθανό περιστατικό ΕΑ.

Σημεία για μελλοντική βελτίωση:

Σύμφωνα με την ανατροφοδότηση των ατόμων που συμμετείχαν στις δράσεις, θα ήταν χρήσιμη η οργάνωση επιπλέον εκπαιδεύσεων, σε παρατεταμένο χρονικό διάστημα, και σε συνεργασία με όλες τις αρμόδιες αρχές. Θα ήταν καλό οι εκπαιδεύσεις να είναι συχνότερες και μεγαλύτερης διάρκειας, καθώς και να ακολουθούν τη βιωματική προσέγγιση και να ενισχύουν τη διάδραση. Ακόμη, τα συμμετέχοντα άτομα πρότειναν τη χρήση περισσότερων παραδειγμάτων από το πεδίο και την ανάλυση πρακτικών ζητημάτων.

3.4.3 Δημιουργία του εργαλείου ηλεκτρονικής μάθησης (e-learning)(WP2.1.5)

Το εργαλείο ασύγχρονης μάθησης αναπτύχθηκε με βάση το εγχειρίδιο εκπαίδευσης, παρέχοντας τη δυνατότητα σε επαγγελματίες που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές να ενισχύσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους, και να συμβάλλουν στον εντοπισμό των θυμάτων. Το τελικό αποτέλεσμα είναι περιεκτικό και συνεκτικό, επικοινωνώντας τις πληροφορίες με φιλικό προς τον/τη χρήστη τρόπο.

3.4.4 Εργαστήρια Ενδιαφερομένων (WP2.3)

Εκπρόσωποι φορέων, αρχών επιβολής του νόμου, οργανισμών κοινωνίας των πολιτών, και επαγγελματίες πεδίου παρευρέθηκαν στα εργαστήρια ενδιαφερομένων που οργάνωσε το

ΚΜΟΠ στις 3, 5, και 11 Μαΐου 2023, με στόχο την προώθηση της συνεργασίας στην πρόληψη και αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών ΕΑ. Οι συναντήσεις οργανώθηκαν ακολουθώντας ένα υβριδικό μοντέλο: διαζώσης στην Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας και Φύλου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Αθήνα, και διαδικτυακά μέσω "ZOOM."

Συνολικά, στις συναντήσεις συμμετείχαν 44 άτομα (27 διαζώσης, 17 διαδικτυακά). Το υπόβαθρο των συμμετεχόντων ατόμων ποίκιλε: εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Τμήματος Αντιμετώπισης Εμπορίας Ανθρώπων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), της Ειδικής Γραμματείας Προστασίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων, του Εθνικού Μηχανισμού Αναφοράς (ΕΜΑ), του Κέντρου Μελετών Ασφαλείας (ΚΕΜΕΑ), του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες (GCR), του Δανικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες (DRC), της ανεξάρτητης αρχής της Επιθεώρησης Εργασίας, της ΜΚΟ Α21, του Κοινοτικού Σπιτιού DAMARIS που παρέχει καταφύγιο σε επιζήσασες σεξουαλικής εκμετάλλευσης -συμπεριλαμβανομένης της ΕΑ και άλλων, ενώ συμμετείχαν και επαγγελματίες υγείας, η πλειονότητα των οποίων εργάζονται σε τμήματα επειγόντων περιστατικών.

Τα συμμετέχοντα άτομα είχαν την ευκαιρία να μάθουν και να συζητήσουν σχετικά με τη θεσμική ανταπόκριση στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων, το ρόλο του Εθνικού Μηχανισμού Αναφοράς και την εθνική αναφορά του 2022 που παρουσιάζει τα πρόσφατα επίσημα δεδομένα για την έκταση του φαινομένου. Παράλληλα, επαγγελματίες υγειονομικών υπηρεσιών και εκπρόσωποι ΜΚΟ συζήτησαν για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν στην υποστήριξη των επιζώντων ατόμων, το πολιτισμικό υπόβαθρο και τη σημασία των σχετικών εκπαιδύσεων για επαγγελματίες πρώτης γραμμής, καθώς και τον αντίκτυπο της πανδημίας Covid-19 στις υπηρεσίες προς τα θύματα ΕΑ. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι συναντήσεις αναφέρθηκαν, επίσης, στον τρόπο δράσης του 'lover boy trafficking' και στις νέες μορφές εκμετάλλευσης, κυρίως μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας. Σε γενικές γραμμές, μέσω της ανταλλαγής πληροφορικών για σχετικά προγράμματα και πρωτοβουλίες, τα παρευρισκόμενα άτομα είχαν την ευκαιρία να θέσουν τις βάσεις για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ τους, ώστε να ωφεληθούν τα άτομα που καλούνται να υποστηρίξουν στο πεδίο της ΕΑ και της έμφυλης βίας.

Τα συμμετέχοντα άτομα αξιολόγησαν τις προαναφερθείσες συναντήσεις, σε οργανωτικό επίπεδο, αλλά και αναφορικά με τις γνώσεις και την εμπειρία των ομιλητών/ριών, τις παρουσιάσεις και το αν τα εργαστήρια ήταν αποτελεσματικά στην προώθηση της συνεργασίας και αντιμετώπισης πιθανών περιστατικών ΕΑ. Ακολούθως παρουσιάζονται κάποια από τα αξιοσημείωτα αποτελέσματα:

Από τα 21 άτομα που συμπλήρωσαν το ανώνυμο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης (που τους παρασχέθηκε σε 3 διαφορετικές Google Forms, μία για κάθε εργαστήριο): όλα (21) συμφώνησαν ότι το εργαστήριο ικανοποίησε τις προσδοκίες τους: 19 ανέφεραν ότι προωθήθηκαν η συζήτηση και η διάδραση: όλα συμφώνησαν ότι οι θεματικές των εργαστηρίων ήταν σχετικές με την εργασία/τον ρόλο τους: 19 δήλωσαν ότι οι παρουσιάσεις και το υλικό ήταν βοηθητικά: 20 συμφώνησαν ότι οι ομιλητές/ριες ήταν γνώστες/ριες: 18 δήλωσαν ότι τα εργαστήρια ενίσχυσαν τις δεξιότητές τους ως προς την αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών ΕΑ. Αξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ των δυνατών σημείων των εργαστηρίων τα συμμετέχοντα άτομα ανέφεραν το διαφορετικό υπόβαθρο των ομιλητών/ριών, τις συζητήσεις βάσει των εμπειριών των επαγγελματιών που συμμετείχαν, την προώθηση της δικτύωσης και της συνεργασίας, την μικρή ομάδα και το φιλικό περιβάλλον που προώθησε τη συζήτηση και την ανταλλαγή. Αναφορικά με τα σημεία προς βελτίωση, τα συμμετέχοντα άτομα ανέφεραν ότι θα ήθελαν να μάθουν περισσότερα για το πεδίο εργασίας της κάθε αρχής, τα ζητήματα για τα οποία έχουν παράλληλες αρμοδιότητες, και να λάβουν πριν την διεξαγωγή των εργαστηρίων το υλικό των ομιλητών/ριών.

Συνοψίζοντας, όπως διαφαίνεται από το υψηλό επίπεδο συμμετοχής και τα διαφορετικά υπόβαθρα, καθώς και από την εξαιρετική αξιολόγηση, τα εργαστήρια πέτυχαν τους στόχους της προώθησης της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων, της κατανόησης των προκλήσεων και των ζητημάτων που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες υγείας στην εργασία τους, ειδικά όσοι/ες εργάζονται στα τμήματα επειγόντων περιστατικών, και τους τρόπους που μπορούν να εργασθούν για τη βελτίωση της προσέγγισής τους.

www.project-amelie.eu
info@project-amelie.eu

Co-funded by
the European Union

The content of this publication represents the views of the author only and is his/her sole responsibility. The European Commission does not accept any responsibility for use that may be made of the information it contains.